

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2023-2024 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
II. DÖNEM I. YAZILI MAZERET SINAVI (ÜLKE GENELİ ORTAK)
TÜRKÇE
6. SINIF

ÖĞLEN
OTURUMU

Adı ve Soyadı : .....
Sınıfı / Şubesi : .....
Öğrenci Numarası : .....

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 16 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevap kâğıdındaki kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol ediniz. Bilgiler size ait değilse veya cevap kâğıdı kullanılmayacak durumdaysa öğretmeninize bildiriniz.
3. Oturum bilgisini cevap kâğıdındaki ilgili alana kodlayınız.
4. 1-14. soruların cevaplarını, cevap kâğıdındaki ilgili yuvarlağın dışına taşırmadan siyah kurşun kalemle işaretleyiniz.
5. 15 ve 16. soruların cevaplarını cevap kâğıdındaki ilgili alana taşırmadan okunaklı bir şekilde yazınız.
6. Değiştirmek istediğiniz bir cevabı, yumuşak silgiyle cevap kâğıdını yıpratmadan siliniz.
7. Soru kitapçığı üzerine yapılan işaretlemeler ve yazılan cevaplar değerlendirmeye alınmayacaktır.
8. Soru kitapçığındaki boş alanları soru çözümleri için kullanabilirsiniz.
9. Sınav 100 (yüz) tam puan üzerinden değerlendirilecektir. 1-15. sorular 6 puan, 16. soru 10 puandır.
10. Yanlış cevaplar değerlendirmeye alınmayacaktır.

1. “Durmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay araç içinde verilen anlamıyla kullanılmamıştır? (6 puan)

- A) Köy yolundaki tarihî çeşmeyi görünce hemen durdum. (Sona ermek, kesilmek)
B) Güneşin yakıcı ışıklarından korunmak için ağacın gölgesinde saatlerce ayakta durduk. (Beklemek, dikilmek)
C) Çok yoğun çalıştığından dinlenmek için biraz durdu. (Ara vermek)
D) Yüzlerce yıl öncesinden kalan Orhun Kitabeleri hâlâ sapasağlam duruyor. (Varlığını sürdürmek)

2. Evliya Çelebi seyahate çıkmadan önce babası ona şu öğütleri vermiştir: “Sırrın varsa en yakınına bile söyleme. Kötüye yoldaş olma, zararını çok çekersin. Bir yere davetsiz gitme. Elindekiyle yetin, eline geçen malı israf etme. İnatçı ve kötü sözlü olma.”

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu öğütlerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez? (6 puan)

- A) İsin yanında duran is, misin yanında duran mis kokar.
B) Çağrılan yere erinme, çağrılmayan yere görünme.
C) Aza kanaat etmeyen, çoğu hiç bulamaz.
D) Aslan, yatağından belli olur.

3. (I) Araştırmacılara göre flamingoların tek ayak üzerinde durmasının iki nedeni vardır. (II) Bunlardan biri, her iki bacak kasının da aynı anda yorulmasını önlemek. (III) Diğer neden ise vücut ısılarını korumak istemeleridir. (IV) Flamingolar, en fazla bacaklarından ısı kaybettiği için tek bacaklarını gövdelerine yakın tutar ve ısı kaybını azaltmaya çalışır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem edat hem bağlaç vardır? (6 puan)

- A) I   B) II   C) III   D) IV

4. Çorum ilinde, Hitit İmparatorluğu'nun başkenti olan Hattuşa'daki kazılarda yeni bir dil keşfedildi.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi türemiş yapıdır? (6 puan)

- A) I   B) II   C) III   D) IV

5. **Aşağıdakilerin hangisinde belgisiz zamir kullanılmıştır? (6 puan)**

- A) Erciyes Dağı'ndaki tatile bu yıl onlar da geldi.
B) Erzurum'daki Çifte Minareli Medrese'yi kimler ziyaret etti?
C) Diyarbakır Hevsel Bahçeleri, kuş türlerinin birçoğunu barındırıyor.
D) İğneada Longoz Ormanları Millî Parkı'na buradan gidiliyor.

6. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde konuşurma (intak) sanatı vardır? (6 puan)**

- A) Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece
B) Biz hep açık konuştuk
Gökyüzünden maviydi sözlerimiz
C) Kurnaz tilki, sesini yumuşatarak ona
Dedi ki: "Kardeşçğim artık dostuz"
D) Başını kaldırarak boşluğu dinliyordu
Gökler bulutlanıyor, rüzgâr serinliyordu

7. (I) Ürün fotoğrafçıları bir ürün tanıtmak ve ürünün özelliklerini anlaşılır bir şekilde göstermek amacıyla fotoğraf çeker. (II) Firmalar, ürünlerini alışveriş sitelerinde iyi bir şekilde pazarlamak için yeni yöntemler kullanır. (III) Bu fotoğraflar, ürün fotoğrafçılığı yapan kişiler tarafından genellikle stüdyolarda çekilir. (IV) Ürünün fotoğrafı yakın plandan ve tüm ayrıntılarını gösterecek şekilde çekilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi paragrafın anlam akışını bozmaktadır? (6 puan)

- A) I   B) II   C) III   D) IV

8. Oyunlar, çocuğun eğitiminde ve kişiliğinin gelişiminde önemli bir yer tutmaktadır. Çocuk; kavramları, cisimleri, toplumsal kuralları oyun oynayarak öğrenir. Çocuğun kişiliği, oyun sırasında ortaya çıkar ve oyunla gelişir.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir? (6 puan)

- A) Çocuk eğitiminde ailenin rolü
B) Çocuk oyunlarının özellikleri
C) Çocuğun toplumsal kurallara uyumu
D) Çocuğun gelişiminde oyunun önemi

9. (I) Bir gün dedem, amcamı çağırmış.
(II) “Yaptığın oyuncak arabayı dükkâna getir, çoluk çocuk görsün; belki almak isteyen olur, sen de para kazanırsın böylece!” demiş.
(III) Amcam, yaptığı arabayı evden alarak oraya bırakmış. (IV) Oyuncak araba, dükkânın en güzel yerinde alıcısını beklemiş.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde mekânla ilgili bir ifadeye yer verilmemiştir? (6 puan)

- A) I   B) II   C) III   D) IV

10. (I) Bisiklet, insan gücüyle hareket eden ve her yaşta insanın keyifle kullanabileceği bir ulaşım aracıdır. (II) İlk bisiklet, 1790'lı yıllarda Fransa'da icat edilmişti. (III) Bu bisiklet iki tekerlekli ve ahşap çerçevelydi ama pedalı yoktu. (IV) “Celeripede” olarak adlandırılan bu bisiklet, ayakların hareket ettirilmesiyle ilerletilebiliyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde kişisel düşünceye yer verilmiştir? (6 puan)

- A) I   B) II   C) III   D) IV

11. Türk kültüründe pek çok alanda olduğu gibi yemek konusunda da bir zarafet vardır. Söz gelimi büyükler sofraya oturmadan ve onlar başlamadan küçükler yemeğe başlamaz. Hep büyükler de kollanmaz tabii. Su, önce küçüğe ikram edilir mesela. Ağızda lokma varken konuşulmaz, tabakta yemek bırakmamaya gayret edilir. Yemekten önce ve sonra eller mutlaka yıkanır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir? (6 puan)

- A) Her milletin kültüründe yemekle ilgili farklı gelenekler vardır.
B) Türk kültüründe yemek, aile üyelerinin kaynaşmasını sağlar.
C) Türk kültüründe yemek yemenin ve sofranın belli usulleri vardır.
D) Zarif olmak Türk kültürünün temel taşlarından biridir.

12. Ankara Kalesi'ne yaklaştığınızda sizi iki üç katlı, ahşap kapılı evler ve daracık sokaklar karşılar. Biraz daha ilerlediğinizde kapı önlerinde sohbet eden insanlar görürsünüz. Bu, oralarda komşuluk ilişkilerinin henüz bitmediğini gösterir. Çocuklar artık sadece görünce hatırladığınız geleneksel çocuk oyunlarını -birdirbir, yakantop, köşe kapmaca- oynar. Ankara Kalesi'nde yürümek, zamanda yolculuk yapmak gibidir. Siz de geçmişe seyahat etmek isterseniz Ankara Kalesi'ni ve çevresini mutlaka ziyaret edin.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisinin özelliklerini yansıtmaktadır? (6 puan)

- A) Mektup   B) Gezi yazısı
C) Anı   D) Tiyatro

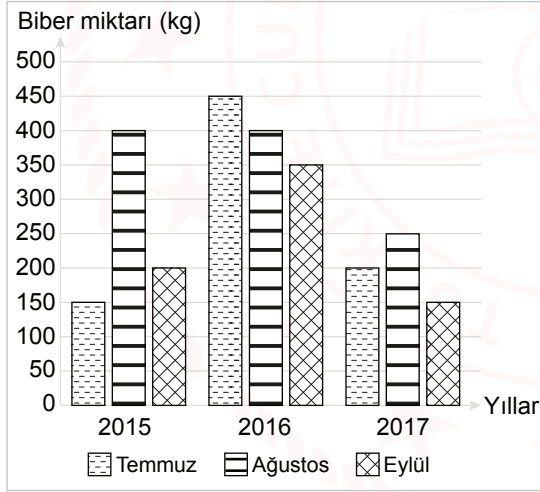

13. (I) Bu sabah her zamankinden erken uyandım. (II) Bunda arkadaşlarımla buluşacak olmamın heyecanı ve şiddetli yağmurun cama sertçe vururken çıkardığı sesin de etkisi var. (III) Bugün buluşmak için geçen haftadan plan yapmıştık arkadaşlarımla. (IV) Yağmur hafiflerse planımızı gerçekleştireceğiz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (6 puan)

- A) I. cümlede karşılaştırma söz konusudur.
B) II. cümlede benzetme yapılmıştır.
C) III. cümle amaç-sonuç anlamı taşımaktadır.
D) IV. cümlede koşul anlamı vardır.

14. Aşağıdaki grafikte 2015, 2016 ve 2017 yıllarının Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında bir çiftçinin ürettiği biber miktarı verilmiştir.

Bu grafiğe göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur? (6 puan)

- A) En fazla biber üretimi 2015 yılının Ağustos ayında yapılmıştır.
B) 2017 Ağustos ayındaki biber üretimi bir önceki yılın aynı ayından fazladır.
C) 2016 yılında biber üretiminde, verilen aylarda sürekli bir artış olmuştur.
D) 2015 Temmuz ile 2017 Eylül ayında biber üretimi aynıdır.

15. Van gölü, ziyaretçilerine akşam üstü görsel bir şölen sunuyor.

Bu cümlede bazı sözcüklerin yazımlarında yanlışlık yapılmıştır. Yazımı yanlış olan sözcükleri belirleyip bu sözcüklerin doğru hallerini cevap kâğıdınızdaki ilgili alana yazınız. (6 puan)

16. Sosyal medyanın ilişkilerimizden bir şeyler götürüp götürmediği ile ilgili görüşlerinizi nedeniyle birlikte cevap kâğıdınızdaki ilgili alana yazınız. Yazınıza uygun bir başlık koyunuz. (10 puan)

MAZERET CEVAP ANAHTARI (ÖĞLENCİ)

1. A
2. D
3. D
4. C
5. C
6. C
7. B
8. D
9. A
10. A
11. C
12. B
13. B
14. D

15. “gölü” sözcüğünün ilk harfinin büyük yazıldığı ve “akşam üstü” sözünün bitişik yazıldığı öğrenci cevapları **VEYA** yanlıştın belirlenip doğru yazım kuralının vurgulandığı cevaplar doğru kabul edilecektir.

Örnek Cevap 1:

Gölü (3 puan)

akşamüstü (3 puan)

Örnek Cevap 2:

“gölü” sözcüğünün ilk harfi büyük yazılmalıdır. (3 puan)

“akşam üstü” sözü bitişik yazılmalıdır. (3 puan)

16. Öğrenci yanıtları, dereceli puanlama anahtarı kullanılarak öğretmen tarafından değerlendirilecektir.

Dereceli Puanlama Anahtarı

<p>Tam Doğru Cevap (10 Puan)</p>	<p>Sosyal medyanın ilişkilerimizden bir şeyler götürüp götürmediği ile ilgili olumlu /olumsuz /hem olumlu hem olumsuz görüşlerine uygun <i>en az</i> bir neden yazar. (<i>Sadece bir tane uygun neden yazmıştır ya da öğrencinin yazdığı pek çok neden içerisinde en az bir tanesi uygundur.</i>) VE yazdığına uygun bir başlık koyar.</p> <p>Örnek Cevap 1:</p> <p style="text-align: center;">Sosyal Medyanın Faydaları</p> <p>Sosyal medya ulaşmakta zorlandığımız eski okul arkadaşlarımızı bulmamızı sağladığı için arkadaşlık bağımızın tekrar canlanmasını sağlar. (<i>Olumlu</i>)</p> <p>Örnek Cevap 2:</p> <p style="text-align: center;">Sosyal Medya ve İnsan İlişkileri</p> <p>Bugünlerde neredeyse hepimiz sosyal medya kullanıyoruz. Fakat sosyal medya insan ilişkilerine zarar verebiliyor. Artık çoğumuz yüz yüze konuşmak yerine mesajlaşma uygulamalarıyla haberleşiyoruz. Ayrıca telefon bağımlılığımızdan şikâyetçiyiz. (<i>Olumsuz</i>)</p> <p>Örnek Cevap 3:</p> <p style="text-align: center;">Sosyal Medya İyi mi Kötü mü?</p> <p>Sosyal medya ile yakından ilgileniyoruz ve bu bazen çok işimize yarayabiliyor. Örneğin uzaktaki akrabalarımızdan, memleketimizden sosyal medya sayesinde haber alabiliyoruz. Peki, ya zararları? Sosyal medya kullanan kişiler bağımlı hâle gelirler ve kendini ifade etme, sosyalleşme gibi şeylerden mahrum kalırlar. Sosyal medya bizden zamanımızı çalıyor. (<i>Hem olumlu hem olumsuz</i>)</p> <p>Örnek Cevap 4:</p> <p style="text-align: center;">Sosyal Medyanın Zararları</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bizim çok zamanımızı aldığı için ailemizle fazla vakit geçiremiyoruz. • Derslerimize yeterince çalışmıyoruz çünkü sosyal medya zamanımızı çalıyor.
<p>Kısmi Doğru Cevap (7 Puan)</p>	<p>1. Sosyal medyanın ilişkilerimizden bir şeyler götürüp götürmediği ile ilgili olumlu /olumsuz /hem olumlu hem olumsuz görüşlerine uygun <i>en az</i> bir neden yazar. (<i>Sadece bir tane uygun neden yazmıştır ya da öğrencinin yazdığı pek çok neden içerisinde en az bir tanesi uygundur.</i>) ANCAK yazdığına bir başlık koymaz.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p style="text-align: center;">..... (<i>Boş bırakılan başlık</i>)</p> <p>Sosyal medya gerçek hayatta insanlarla ilişkimizi etkiliyor. Daha asosyal olmamıza hatta gerçeklik ve güven duygumuzun azalmasına neden oluyor. (<i>Olumsuz</i>)</p>

<p>Kısmi Doğru Cevap (7 Puan)</p>	<p>2. Sosyal medyanın ilişkilerimizden bir şeyler götürüp götürmediği ile ilgili olumlu /olumsuz /hem olumlu hem olumsuz görüşlerine uygun <u>en az</u> bir neden yazar. (Sadece bir tane uygun neden yazmıştır ya da öğrencinin yazdığı pek çok neden içerisinden en az bir tanesi uygundur.) ANCAK yazısının başlığı uygun değildir.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p style="text-align: center;">Arkadaşlığın Önemi (Uygun olmayan başlık)</p> <p>Sosyal medya sayesinde ülkemizdeki ve dünyadaki güncel gelişmelerden anında haberdar olabiliyoruz. Bu sayede doğru bilgiye ulaşarak olayları doğru değerlendirebiliriz. (Olumlu)</p>
<p>Yanlış Cevap (0 Puan)</p>	<p>1. Yazılanlar sosyal medyanın ilişkilerimizden bir şeyler götürüp götürmediğiyle ilgilidir ANCAK yazılanlar olumlu /olumsuz /hem olumlu hem olumsuz bir neden içermemektedir. Bu durumda başlık değerlendirilmeyecektir.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p style="text-align: center;">Sosyal Medya</p> <p>Sosyal medya, arkadaşlık ilişkilerimizden bir şeyler götürmektedir. Bunun yanında komşuluk ve aile içi ilişkilerimizden de pek çok şey götürmektedir.</p> <p>2. Yazılanlar sosyal medyanın ilişkilerimizden bir şeyler götürüp götürmediğiyle ilgili değildir. Bu durumda başlık değerlendirilmeyecektir.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p style="text-align: center;">Sosyal Medyanın Sunduğu Dünya</p> <p>Sosyal medya geniş bir dünya sunmaktadır. Bu dünyada her türlü bilgiye ulaşmak mümkündür. Bu bilgiler doğru olabildiği gibi yanlış da olabilir.</p> <p>3. Sosyal medyanın ilişkilerimizden bir şeyler götürüp götürmediğiyle ilişkili bir başlık yazar ANCAK bir metin yazmaz.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p style="text-align: center;">Sosyal Medyanın Götürdükleri</p> <p>.....</p> <p>..... (Boş bırakılan cevap)</p>
<p>Boş Cevap (0 Puan)</p>	<p>Cevap alanı tümüyle boş bırakılmıştır.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p style="text-align: center;">..... (Boş bırakılan başlık)</p> <p>.....</p> <p>..... (Boş bırakılan cevap)</p>